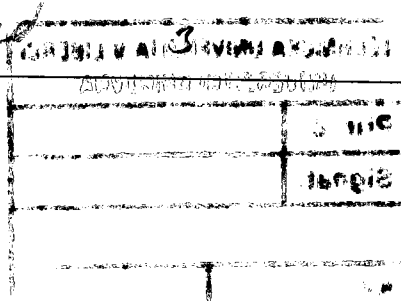

Vypracovala : Kyseláková Petra

28.3 2003

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146181007

Vývoj spodního prádla

Historie prádla je poměrně krátká. Základní oděvy totiž dlouho plnily zároveň i funkci prádla, protože se nosily přímo na těle.

Ve starověku to byl např. *kalasiris* - košilovitý úbor starověkého Egypta pro obě pohlaví, který těsně obepínal postavu.

chitón - společenský a domácí oděv starověkých Řeků všech vrstev. Při chladnějším počasí přes něj muži oblékali chlamys, ženy peplos, obě pohlaví pak himation. Chitón se nosil přímo na těle, kolem něhož se obtáčel a na ramenou se spínal sponami.

římská tunika - odpovídala řeckému chitónu. Muži přes něj oblékali tógu. Ženy nosili tuniku intimu nebo tuniku dalmatiku - s dlouhými rukávy.

Prádlo v našem slova smyslu neznal ani středověk. Jako prádlo opět sloužila jednoduchá plátěná košile, u vyšších vrstev z jemného materiálu. Obdoba korzetu se objevila ve 14. století s burgundskou módou, která zdůrazňovala pas a prsa.

Ještě v období renesance byla jemná spodní košile takovým přepychem, že se její okraje nechávaly vyčnívat nejen ve výstřihu šatů a kabátů, ale i ozdobnými průstřihy rukávů a šněrováním.

Ani barokní a rokokové tvrdé šněrovačky a vyztužené krinolíny nebyly ve skutečnosti doprovázeny prádlem, až na košili, která doprovázela oděv a vyvinula se v ozdobný prvek, spolu s límcí a manžetami, náprsenkami a čepci. Bohaté sukně byly doprovázené množstvím spodniček.

Obor prádla rozvinulo 18. a 19. století s novými názory na život a hygienu.

V 18. století je dámskému spodnímu prádlu věnována větší pozornost. Je objevována erotická stránka prádla, zvláště spodničky, která je v té době pokládána za symbol ženství a předmět ženské koketérie. Svrchní spodnička, která bývá vidět je z hedvábí, zdobena krajkami.

V první polovině 19. století byla jedna ze spodniček žíněná, aby na ní držela zvonovitá sukně. Počet spodniček byl v té době pevně stanoven - k elegantním šatům jich patřilo půl tuctu. Byly samozřejmě bílé, barevné prádlo se pokládalo za málo elegantní a dokonce za nemorální.

V druhé polovině 19. století se nosila spodnička tak krátká, že nezakrývala nohy, objevují se také první spodničky barevné, které se pak staly velkou módou.

V 19. století se tedy dámské prádlo nebyvale rozrostlo o celou řadu nových součástí. Základ prádelníku ženy tvořil - živůtek, šněrovačka a spodní kalhoty sahající hluboko pod kolena.

Začátek 20. století - punčochy upevněny ke korzetu, spodní kalhoty sahaly ke kolenům, byl to tzv. „reformní spodní oděv“.

Prádlo dvacátých let 20. století odstranilo nezdravé korzety, dlouhé spodničky a proměnilo ženskou siluetu. V prádelníku moderní ženy 20. let se objevil nový typ prádla - košilové spodky zdobené ažurou a výšivkou.

Šitím prádla se zabývali koncem 19. století již velké módní salóny a konfekční firmy, které okamžitě reagovaly na nové módní trendy a dokázaly si udržet i náročné zákazníky období třicátých let 20. století. Prádlo oněch dob se však šilo i doma nebo u jednotlivých švadlen.

Od poloviny 20. století však postupně přejímají hlavní podíl na zhotovování prádla velké textilní závody, schopné vyrobit obrovské série.

Nový životní styl žen a dívek po 1. sv. válce rychle proměnil ženský šatník i prádelník. Podstatně jej zredukoval. Dlouhé spodničky s volány, korzety, černé punčochy s ozdobnými podvazky - celá tato intimní „výzbroj“ počestných secesních dam se přesunula do šantánů a kabaretů.

Korzet byl nahrazen podprsenkou a elastickým podvazkovým pasem, na který se připínaly hedvábné punčochy tělové barvy. Spodní kalhoty z bavlněného nebo hedvábného trikotýnu se podstatně zkrátily a jejich minimalizace pokračovala až k dnešním bikinám.

Současné ženy a dívky si mohou vybrat typ spodního prádla, jeho stříhové řešení, barvu i ozdoby podle libosti. Moderní technologie zpracování elastických materiálů dovoluje, aby se prádlo stalo „druhou“ kůží ženy.